

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/29099 GK 176
7/29651 }
7/29653 } GK 187
7/29654 }
7/30842 }
7/32464 } GK 11
7/32465 }

Sayı :30824082-610-14767820
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

29 Ocak 2026

7/33593 } GK 12
7/33848 }
7/34351 }
7/34352 } GK 20
7/34863 } GK 25
7/35468 } GK 32

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN CELAL FIRAT'IN
TBMM 7/29653 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

SORULAR

Malatya'nın Pütürge ilçesinde uzun süredir sürdürülen Profolit madenciliği faaliyetleri, başta Taşmış, Gündüz, Karakaya, Belen ve Örnek köyleri olmak üzere geniş bir bölgede çevresel, tarımsal ve toplumsal dengeleri geri dönülmez şekilde tahrip etmektedir. 57 sahada yürütülen madencilik faaliyetleri; doğa tahribatına, tarım ve hayvancılıkta gelir kaybına, insan ve hayvan sağlığı üzerinde ciddi tehditlere neden olmaktadır. Bilimsel çalışmalar, çıkarılan madenin içerdiği kimyasalların çevre ve canlı yaşamı üzerinde toksik etkiler oluşturduğunu göstermektedir. Buna rağmen, ilgili şirketlerin Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) sürecine tabi tutulmadığı, Anayasa'nın 56. maddesi ve çevre mevzuatına rağmen denetim ve yaptırım mekanizmalarının işletilmediği iddia edilmektedir.

Bölge halkının yoğun başvurularına rağmen ilgili kurumlar tarafından gerekli hukuki ve idari tedbirlerin alınmaması, kamu güvenliği ve anayasal haklar açısından ciddi bir ihlale işaret etmektedir. Doğayı, halk sağlığını ve ekonomik yaşamı tehdit eden bu faaliyetler karşısında yetkili makamların sessizliği, kamu vicdanını derinden yaralamaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Malatya/Pütürge ilçesi ve çevresinde halen faal olan Profolit madeni sahaların hangi tarihlerde ruhsat verilmiştir?
- 2- Bu maden sahalarının hangileri hakkında ÇED süreci işletilmiş, hangileri muaf tutulmuştur? ÇED alınmadan faaliyet sürdüren sahalarla ilişkin herhangi bir işlem yapılmış mıdır?
- 3- Madencilik faaliyetleri sonucu ortaya çıkan toz, atık ve kimyasal bileşenlerin halk sağlığı ve tarımsal üretim üzerindeki etki analizi Bakanlığınız tarafından yapılmış mıdır?
- 4- Malatya / Pütürge'de Profolit madenciliği ile ilgili Bakanlığa kaç başvuru olmuştur? Başvuru olmuşlar ise bunlar hakkında ne gibi bir işlem yürütülmüştür?
- 5- Maden ocakları nedeniyle zarar gören Mahalle/Köy yolları ve altyapının onarımına ilişkin herhangi çalışma yapılacak mıdır?
- 6- Bölgedeki arıcılık, hayvancılık ve kayısı üretimi gibi ekonomik faaliyetlerde yaşanan zararlar tespit edilmiş midir? Üreticilere bir destek programı uygulanmakta mıdır?
- 7- Anayasa'nın 56. maddesi uyarınca, bölge halkının sağlıklı bir çevrede yaşama hakkının korunması için Bakanlığınız ne gibi adımlar atacaktır?

CEVAPLAR

Çevre İzin Lisans Yönetmeliği kapsamında çevresel gürültü, hava emisyon, atıksu deşarjı konularında çevre izni alacak firmalar için Bakanlığımızca yetkilendirilmiş ve akredite laboratuvarlar tarafından yapılan ilgili yönetmeliklerde belirtilen sınır değerleri sağladığı takdirde çevre izni verilmektedir.

1993 yılından itibaren Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) kararı verilen projeler Bakanlığımız Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü resmi internet sayfasında (<https://ced.csb.gov.tr/>) yer alan "ÇED Olumlu Kararları / ÇED Olumsuz ve İptal / İade Kararları" bölümünde yayımlanmakta olup, sektör seçimi yapılarak verilen kararların sektörel dağılımına ulaşılabilmektedir.

Bu kapsamda 2014 yılında geçilmiş olan e-ÇED Sistemi üzerinden verilen ÇED kararları dahil olmak üzere <https://eced.csb.gov.tr/jsp/portal/main2.htm> "Duyurular" bölümünde Proje İli, İlçesi, Proje Adı, Proje Sahibi, Proje Sektörü, Alt Sektörü, Proje Türü ile ÇED Olumlu / ÇED Olumsuz, / ÇED Gereklidir, İptal/İade v.b. Kararları" na ayrıca ÇED Süreci başlayan projelerde ulaşılabilmektedir.

2872 sayılı Çevre Kanun'nun ve bu Kanun'a istinaden yürürlüğü giren ÇED Yönetmeliği çerçevesinde gerekli denetimler yapılmakta ve yine Çevre İzin Lisans Yönetmeliği kapsamında çevresel gürültü, hava emisyon, atıksu deşarjı konularında ölçümler neticesinde çevre izni verilmekte ve gerekli denetimler de yapılmaktadır.

Maden ruhsatlarına ilişkin bilgilerin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü)'nden edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.